

Projekt

ŚWIATOWID

ibris

instytut badań rynkowych
i społecznych

ZAŁOŻENIA BADANIA

W tym pomiarze nie koncentrowaliśmy się na sprawach „twardej” polityki partyjnej, chcieliśmy się skupić na aktualnych odczuciach, emocjach, a także na 4 indukowanych w trakcie rozmowy tematach:

1)Pandemii

2)Sytuacji finansowej Polaków

3)Percepcji zmian klimatycznych i propozycji Zielonego Ładu

4)Kryzysu migracyjnego na granicy polsko-białoruskiej

Tematy 1, 2 i 4 pojawiły się spontanicznie już w trakcie tzw. rozbiegówki. Temat zmian klimatycznych i przeciwdziałania im został omówiony, ale zostanie zaprezentowany w osobnym raporcie.

Niniejsza prezentacja opiera się na badaniach jakościowych i ilościowych zrealizowanych w ramach projektu Światowid.

METODOLOGIA - BADANIE JAKOŚCIOWE

- **Metoda:** jakościowa
- **Technika badawcza:** FGI online (platforma ZOOM)
- **Liczba sesji FGI online:** 4
- **Liczba respondentów / 1 sesja:** 6
- **Czas trwania sesji:** 2 h
- **Termin realizacji sesji FGI online:** 2.12-8.12.2021

Kryteria dla wszystkich grup: mix płci, wieku (21-65 lat), zawodów, wykształcenia, dochodu na członka gospodarstwa domowego.

METODOLOGIA - BADANIE ILOŚCIOWE

- **Czas realizacji** 2.12.-18.12.2021 r.
- **Jednostka badania** Pełnoletni mieszkańcy Polski
- **Wielkość próby** Polska N=1100, błąd oszacowania 3%, próg ufności 0,95
- **Technika badawcza** Badanie zostało zrealizowane metodą telefonicznych standaryzowanych wywiadów kwestionariuszowych wspomaganych komputerowo (CATI)

OGÓLNE
NASTROJE
SPOŁECZNE

OGÓLNE NASTROJE SPOŁECZNE

Wspólnym mianownikiem dla emocji badanych na
przełomie września i sierpnia br. był niepokój
wynikający z gromadzących się potencjalnych zagrożeń.

**Zniknął względny spokój wyborców PiS i poczucie
małej stabilizacji wyborców Polski 2050.**

POCZUCIE ZAGROŻENIA

Czające się lęki
zmaterializowały się:

- pandemia COVID19
- inflacja
- zagrożenie ze wschodu – kryzys migracyjny

OGÓLNE NASTROJE SPOŁECZNE

Prawo i Sprawiedliwość

Kobieta: problemem jest także wprowadzony zakaz aborcji i kryzys pomiędzy Polską i UE („widać już, że UE nie żartuje z tymi wyrokami i ucinaniem pieniędzy, chyba tylko my i Węgrzy nie dostaliśmy”)

„nie pamiętam tak szalejącej inflacji”

Przez covid zaczynają się zrywać i psuć kontakty międzyludzkie (pandemia dotyka sfery intymnej każdego człowieka; np. szczepionka dotyka najintymniejszych obszarów ludzkiego życia, „to się na nas odbije do końca naszych dni i następnych pokoleń”)

Koalicja Obywatelska

Mam dosyć polityki, nie włączam już telewizora.

Mnóstwo obaw. Szczególnie boję się skłócenia ze wszystkimi dotychczasowymi sojusznikami, nie jest to dobre szczególnie biorąc pod uwagę polską historię.

Inflacja - „idę do sklepu, a nie wiem gdzie pieniądze poszły”.

OGÓLNE NASTROJE SPOŁECZNE

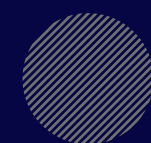

Polska 2050

Mieszane uczucia, z uwagi na sytuację na granicy oraz służbę zdrowia; inflacja („**jesteśmy w czołówce najwyższych inflacji, więc my mamy jakiś większy problem, niż pozostałe kraje**”)

Wzrost cen produktów spożywczych i paliwa, obawa przed imigrantami („**lepiej, żeby nie weszli do kraju, bo są inni kulturowo**”) - „**ci, którzy przyjeżdżają dostają mieszkanie od Państwa za darmo, a polskie rodziny muszą czekać na to latami**”.

Tzw. reżim maseczkowy jest oparty na spektaklu, rządzący noszą je sporadycznie, ludzie nie wiedzą, że należy je zmieniać, więc bardziej sobie szkodzą, niż pomagają.

Konfederacja

Zaniepokojenie obostrzeniami związane z koronawirusem, jakie mogą wejść („**cisza przed burzą**”); w tym roku COVID jest bardziej bagatelizowany, jednak „**dla mnie jak nie ma obostrzeń, to dobrze**”.

„**dla mnie najbardziej gorącym tematem jest sytuacja na granicy polsko-białoruskiej**” (niepokój związany z możliwością interwencji Białorusi)

„**mnie martwi postępujący podział społeczeństwa na zaszczepionych i niezaszczepionych**” (nie można grozić ludziom konsekwencjami, jeśli się nie zaszczepią)

OGÓLNE NASTROJE SPOŁECZNE

BEZSILNOŚĆ

71,0 %
58,3 % ↓

STRACH/OBAWA

61,7 %
56,0 % ↓

SMUTEK

52,9 %
52,6 %

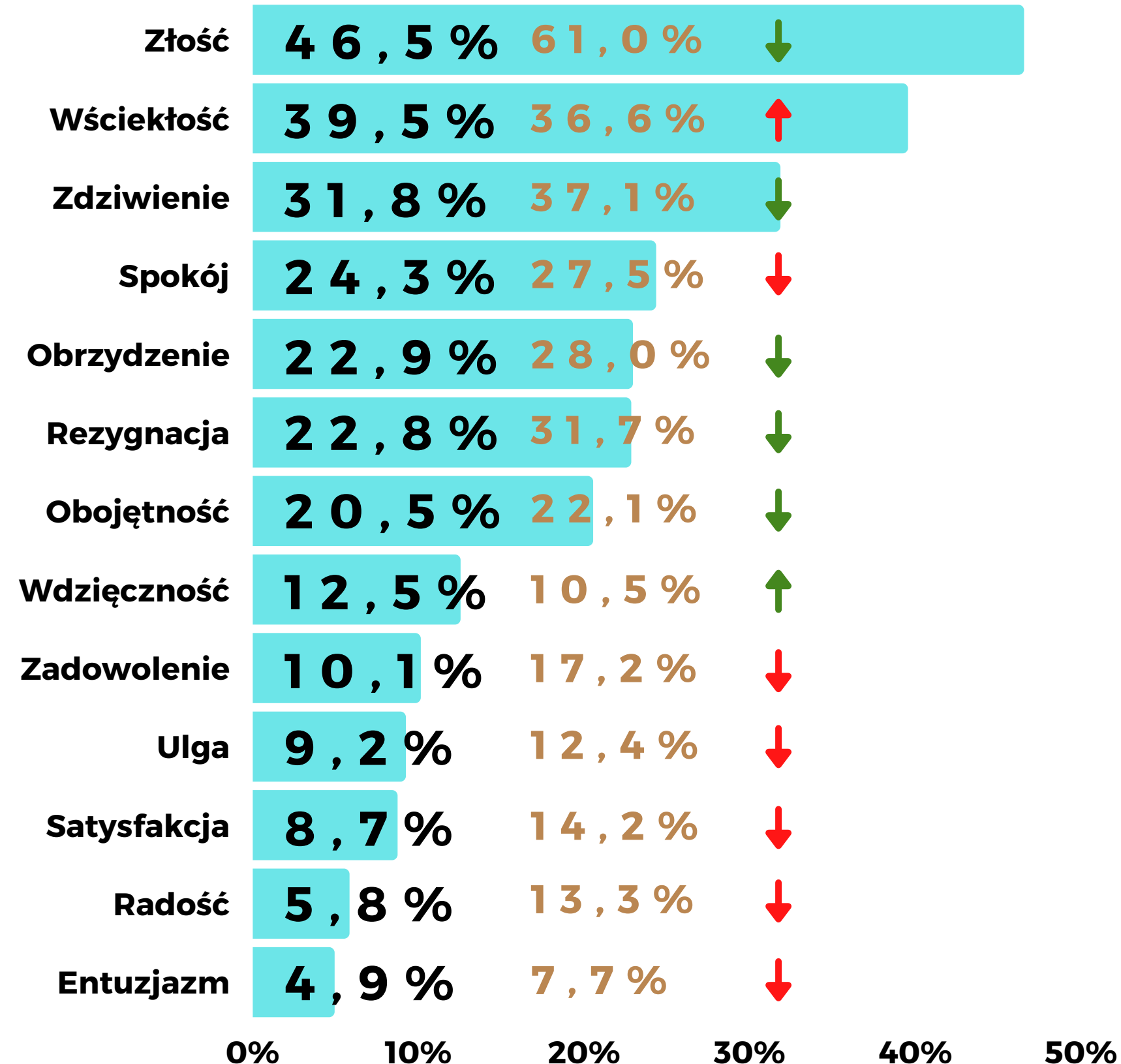
PRZYTŁOCZENIE

57,3 %
51,9 % ↓

ZNUŻENIE

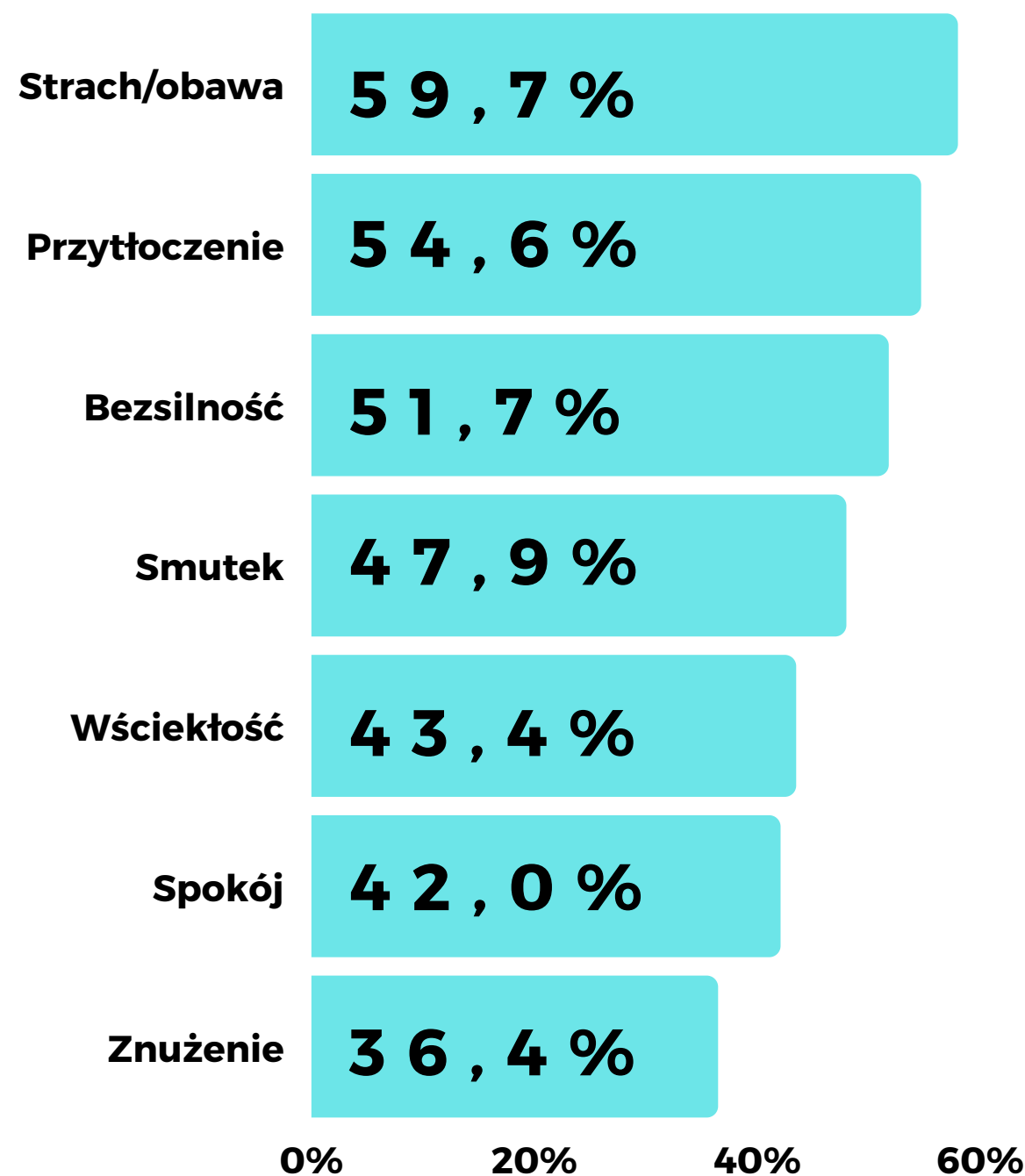
65,3 %
48,6 % ↓

Wyniki ze stycznia 2021

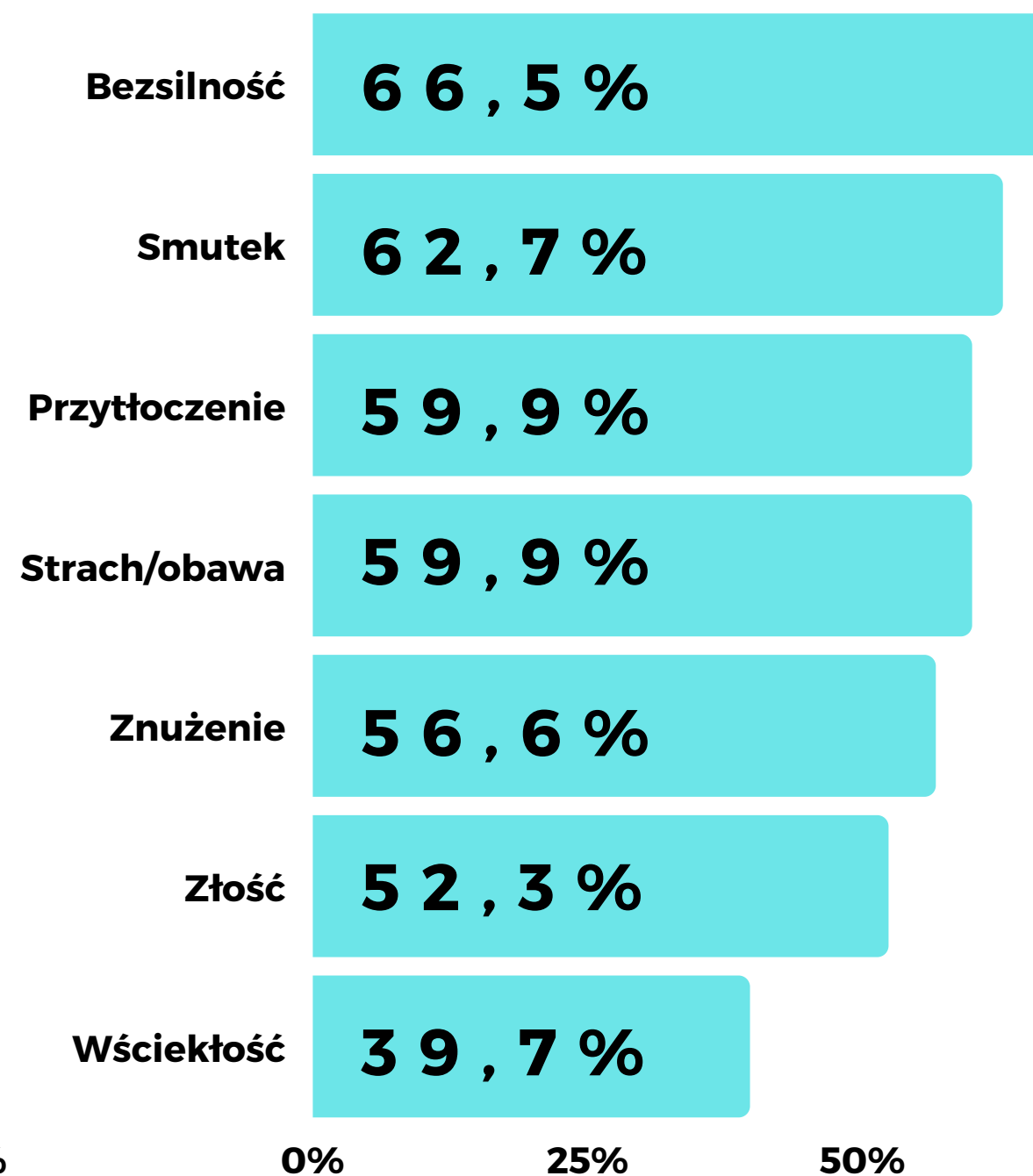

OGÓLNE NASTROJE SPOŁECZNE

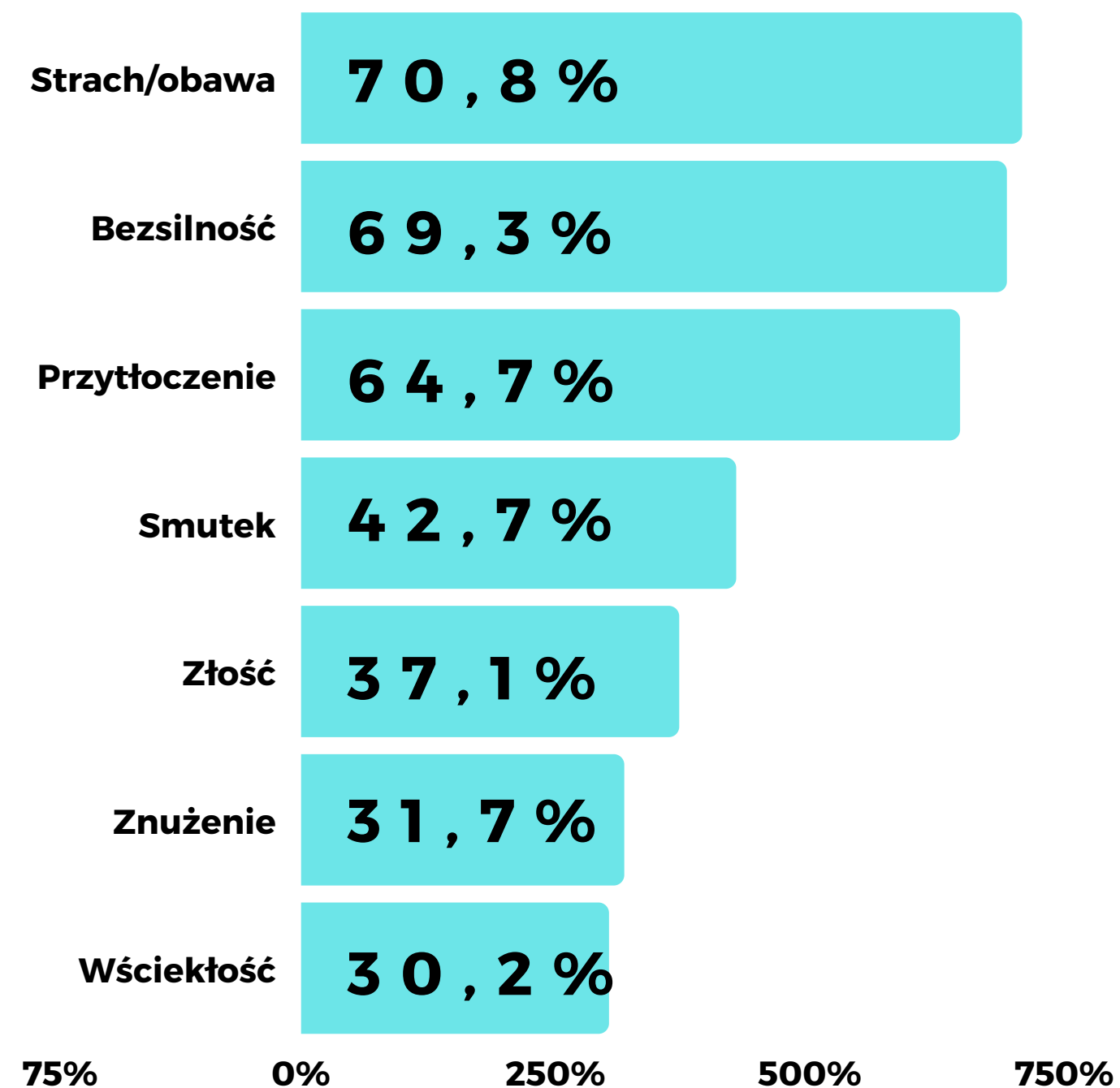
 ó z rządzący

 ó z opozycyjny

 niezdecydowani

COVID

COVID

Pandemia generuje bardzo różne emocje – od zobojętnienia na podawane dane dotyczące liczby zakażeń, które chociaż są śledzone, to nie wywołują znaczącego efektu.

Obserwujemy wzrost sceptycyzmu wobec szczepień – obawy obserwowane w wiosennych wywiadach znalazły w opinii badanych potwierdzenie w obecnej sytuacji.

- szczepionki nieskuteczne wobec przywrócenia normalności
- szczepionki niedostatecznie przebadane
- rysuje się silny sprzeciw wobec obowiązkowi szczepień

COVID

Czy Pana/Pani zdaniem
szczepienia przeciwko COVID19
powinny być obowiązkowe, czy
dobrowolne?

O B O W I A Ź K O W E 4 8 , 1 %

D O B R O W O L N E 4 8 , 8 %

Jak ocenia Pan/Pani poziom
obostrzeń wprowadzonych w
Polsce?

**Z B Y T D A L E K O
I D A Ą C E 1 4 , 2 %**

**A D E K W A T N E
D O S Y T U A C J I 2 8 , 0 %**

N I E W Y S T A R C Z A J A Ą C E 5 0 , 7 %

COVID

„Zamkną nas” na święta. Selekcja na zaszczepionych i niezaszczepionych - ci pierwsi mogą pracować, a drudzy nie, mimo że można się zarazić nawet, jeśli jest się zaszczepionym.
(grupa Hołownia)

Najbardziej boją się nowych mutacji i tego, że nigdy się to nie skończy, niepewność społeczna, strach przed jutrem.
(grupa KO)

„Ludzie są za mało odpowiedzialni, powinni nosić maseczki, dezynfekować ręce i nie wychodzić z domu, jeśli są chorzy; sam nie jestem zaszczepiony, ale jestem ostrożny i czujny”.
(grupa Konfederacja)

COVID

Pandemia generuje także lęki o służbę zdrowia – przede wszystkim o dostęp do opieki pozacovidowej.

Niewydolność służby zdrowia („najwięcej osób umiera od czasów II wojny światowej, nie tylko na covid, bo szpitale są po prostu są niewydolne”).

„muszą być jakieś obostrzenia, bo to już nie jest zabawa, zamykają oddziały”

Obawia się braku miejsc w szpitalach, nie szczepiła się, ale przez doświadczenia śmierci osób bliskich dookoła planuje się zaszczepić.

COVID

Wyraźnie rysują się obawy o skutki gospodarcze trwania pandemii.

Proszę powiedzieć czego obawia się Pan/Pani bardziej - kryzysu gospodarczego w Polsce, czy rozwoju epidemii koronawirusa?

KRYZYSU 38,8 %

PANDEMII 17,0 %

Jak oceniłby Pan/Pani swoje emocje w związku z aktualnym rozwojem sytuacji w Polsce w związku z koronawirusem?

SPOKÓJ 28,9 %

STRACH 32,4 %

COVID

Jak oceniliby Pan/Pani swoje emocje w związku z aktualnym rozwojem sytuacji w Polsce w związku z koronawirusem?

Czy jest Pan/Pani
zaszczepiony/a

TAK	SPOKÓJ	25 %
	STRACH	38 %
NIE	SPOKÓJ	42 %
	STRACH	15 %

 Obóz rządzący

SPOKÓJ
32 %

STRACH
20 %

 Obóz opozycyjny

SPOKÓJ
23 %

STRACH
42 %

 niezdecydowani

SPOKÓJ
43 %

STRACH
22 %

Proszę powiedzieć czego obawia się Pan/Pani
bardziej - kryzysu gospodarczego w Polsce, czy
rozwoju epidemii koronawirusa?

COVID

 Obóz rządzący

KRYZYSU 38%

PANDEMII 23%

 Obóz opozycyjny

KRYZYSU 42%

PANDEMII 7%

 niezdecydowani

KRYZYSU 49%

PANDEMII 18%

Czy jest Pan/Pani
zaszczepiony/a

TAK

KRYZYSU 34%

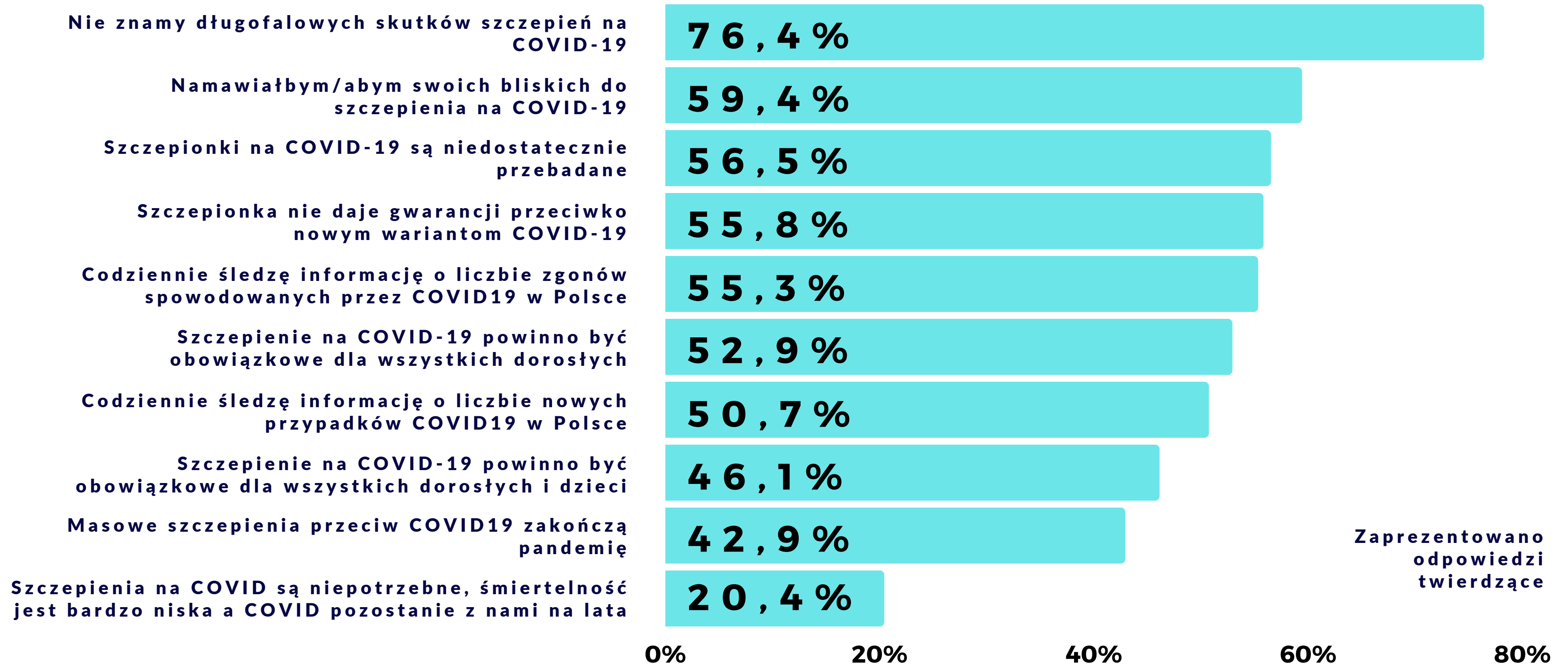
PANDEMII 18%

NIE

KRYZYSU 54%

PANDEMII 14%

COVID

COVID

Obóz rządzący

75,0 %

60,2 %

68,9 %

44,5 %

71,0 %

54,9 %

68,0 %

43,5 %

58,9 %

25,9 %

Nie znamy długofalowych skutków szczepień na COVID-19

Namawiałbym/abym swoich bliskich do szczepienia na COVID-19

Szczepionki na COVID-19 są niedostatecznie przebadane

Szczepionka nie daje gwarancji przeciwko nowym wariantom COVID-19

Codziennie śledzę informację o liczbie zgonów spowodowanych przez COVID19 w Polsce

Szczepienie na COVID-19 powinno być obowiązkowe dla wszystkich dorosłych

Codziennie śledzę informację o liczbie nowych przypadków COVID19 w Polsce

Szczepienie na COVID-19 powinno być obowiązkowe dla wszystkich dorosłych i dzieci

Masowe szczepienia przeciw COVID19 zakończą pandemię

Szczepienia na COVID są niepotrzebne, śmiertelność jest bardzo niska a COVID pozostanie z nami na lata

Obóz opozycyjny

80,9 %

70,0 %

50,2 %

60,5 %

57,0 %

58,1 %

54,4 %

51,7 %

40,0 %

15,6 %

Zaprezentowano
odpowiedzi
twierdzące

INFLACJA

INFLACJA

Badani odnotowali i są świadomi poprawy swojej sytuacji materialnej w okresie ostatnich 6. lat, ale to wyłącznie wzmaga frustracje z powodu utraconych korzyści.

Obawiam się o swoją przyszłość finansową

ZGADZAM SIĘ

54,6%

 Obóz rządzący

ZGADZAM SIĘ

42%

 Obóz opozycyjny

ZGADZAM SIĘ

52%

 niezdecydowani

ZGADZAM SIĘ

67%

INFLACJA

Jak zmieniła się sytuacja finansowa Pana/Pani gospodarstwa domowego w ciągu ostatniego miesiąca?

POGORSZENIE

37,2%

Czy w ciągu najbliższego miesiąca sytuacja finansowa Pana/Pani gospodarstwa domowego

POGORSZENIE

41,5%

INFLACJA

Badani odczuwają wzrost cen jako bardzo realny - z łatwością wymieniają produkty i usługi, które zdrożały, a także o ile zdrożały.

Inflacja rzeczywista i antycypowana - jednocześnie zdarza im się wrzucać „do koszyka z drożyzną” usługi i towary, które jeszcze nie zdrożały, ale co do których zakładają, że zdrożeją (badanie prowadzono przed zatwierdzeniem przez URE podwyżek cen energii).

INFLACJA

Czy Pana/Pani zdaniem ceny towarów i usług wzrosły, czy spadły?

**WZROSŁY
WSZYSTKIE
CENY**

75,3%

Jak Pan/Pani sądzi, jak będą zmieniać się ceny towarów i usług w Polsce w całym przyszłym 2022r.?

**ZDECYDOWANIE
WZROSNA**

37,2%

**RACZEJ
WZROSNA**

51,9%

INFLACJA

Paliwo traktowane jest jako swoiste narzędzie pomiarowe – wskaźnik postępującej inflacji.

Dostępność i sugestywność wyświetlanych na tablicach informacyjnych stacji benzynowych cen litra 95-tki, czy ON jest bardzo duża.

Z badań ilościowych wynika, że pożądana cena benzyny to 4-5 zł, a ceną pow. 6 zł trafia na barierę „bólu”.

INFLACJA

Proszę powiedzieć jaka Pana/Pani zdaniem powinna być cena za litr benzyny/oleju napędowego?

benzyna 95

poniżej 4 zł/l	29 %
4 do 5 zł/l	61 %
6 do 7 zł/l	5 %
8 do 9 zł/l	3 %
9 do 10 zł/l	0 %
powyżej 10 zł/l	0 %
trudno powiedzieć	2 %

diesel

poniżej 4 zł/l	33 %
4 do 5 zł/l	50 %
6 do 7 zł/l	6 %
8 do 9 zł/l	2 %
9 do 10 zł/l	0 %
powyżej 10 zł/l	0 %
trudno powiedzieć	9 %

INFLACJA

Proszę powiedzieć jaką najwyższą cenę za 1 litr paliwa byłby Pana/Pani skłonny zapłacić?

benzyna 95

poniżej 4 zł/l	11 %
4 do 5 zł/l	38 %
6 do 7 zł/l	37 %
8 do 9 zł/l	5 %
9 do 10 zł/l	7 %
powyżej 10 zł/l	0 %
trudno powiedzieć	2 %

diesel

poniżej 4 zł/l	12 %
4 do 5 zł/l	37 %
6 do 7 zł/l	35 %
8 do 9 zł/l	2 %
9 do 10 zł/l	7 %
powyżej 10 zł/l	0 %
trudno powiedzieć	7 %

INFLACJA

INSIGHTY

Wyborcy Konfederacji:
wspominają czasy sprzed rządów PiS – kiedy czuli się bezpieczniej.

Wyborcy PiS:
pojawiają się ślady opowieści o „drukowaniu pieniędzy” i wciąż obecne jest dystansowanie się od tych żyjących z socjalu.

INFLACJA

O ile procent średnio wzrosły
ceny towarów i usług Pana/Pani
zdaniem?

ŚREDNIA 20 %

DOMINANTA 20 %

MEDIANA 20 %

O ile procent średnio wzrosną
ceny towarów i usług w całym
2022 roku Pana/Pani zdaniem?

ŚREDNIA 17 %

DOMINANTA 20 %

MEDIANA 15 %

KRYZYS MIGRACYJNY

KRYZYS MIGRACYJNY

Badani wskazują problem z nielegalnym charakterem migracji, ale to maskowanie prawdziwych postaw odrzucających migrantów i uchodźców.

Uwidacznia się lęk przed figurą muzułmanina – wojownika.

Te obawy znajdują ujście w deklaracjach dotyczących poparcia pushback-ów i budowy muru na granicy.

KRYZYS MIGRACYJNY

Popieram stosowanie
przez Polskę tzw.
pushbacków czyli
zawracania i wypychania
nielegalnych migrantów
na białoruską stronę
granicy

ZGADZAM SIĘ

46,5%

 Obóz rządzący

ZGADZAM SIĘ

66%

 Obóz opozycyjny

ZGADZAM SIĘ

23%

 niezdecydowani

ZGADZAM SIĘ

79%

KRYZYS MIGRACYJNY

Polska powinna
zbudować mur na
granicy z Białorusią

ZGADZAM SIĘ

48,7%

 obóz rządzący

ZGADZAM SIĘ

72%

 obóz opozycyjny

ZGADZAM SIĘ

27%

 niezdecydowani

ZGADZAM SIĘ

73%

INFLACJA

Jednocześnie badani opowiadali o poczuciu przegranej. Można je przedstawić na trzech płaszczyznach:

- moralno-etycznej,
- faktyczno-funkcjonalnej,
- dyplomatycznej.

„Przegraliśmy tą walkę, bo zostały wpuszczone liczne ilości imigrantów, a poza tym zagraniczni dziennikarze nakręcili ze strony białoruskiej o tym wszystkim materiały”.

może mamy historyczny dług, ale problem jest taki, że nam Łukaszenka zagrał na nosie, oni zostali oszukani, wprowadzeni w błąd; zostaliśmy postawieni w niezręcznej sytuacji, bo serca nam mówią, żeby ratować tych ludzi, ale rozum, że jednak niekoniecznie”.

„Przede wszystkim ponieśliśmy porażkę humanitarną, nie wpuściliśmy nikogo, mimo że oni nie chcieli u nas zostać, tylko iść dalej na zachód, oczywiście Merkel zadowolona, więc to jest porażka moralna.”

KRYZYS MIGRACYJNY

Polska wygrała
konfrontację z
Białorusią na
wschodniej granicy

ZGADZAM SIĘ

25,7%

 obóz rządzący

ZGADZAM SIĘ

52%

 obóz opozycyjny

ZGADZAM SIĘ

12%

 niezdecydowani

ZGADZAM SIĘ

36%

KRYZYS MIGRACYJNY

Wydarzenia na granicy mają dla Polaków także inne tło niż tylko kwestia migracji – chodzi o rosnące nad Polską cienie Łukaszenki i przede wszystkim Putina.

Te dwie figury wywołują realny lęk – większy niż muzułmanin – dżihadysta.

Rośnie poczucie realnego zagrożenia ze Wschodu.

„Najbardziej niepokoi mnie to, że jest to nowa forma wywierania wpływu”

„Wszystko jest inicjatywą Łukaszenki i Kremla”

„Wiadomo, że to jest polityka Białorusi”

KRYZYS MIGRACYJNY

Obawiam się, że
Białoruś i Rosja
mogą próbować
destabilizować Polskę

ZGADZAM SIĘ

81,3 %

 Obóz rządzący

ZGADZAM SIĘ

92 %

 Obóz opozycyjny

ZGADZAM SIĘ

71 %

 niezdecydowani

ZGADZAM SIĘ

90 %

KRYZYS MIGRACYJNY

Obawiam się, że
Białoruś i Rosja
mogą próbować
zaatakować Polskę

ZGADZAM SIĘ

44,8 %

 Obóz rządzący

ZGADZAM SIĘ

56 %

 Obóz opozycyjny

ZGADZAM SIĘ

28 %

 niezdecydowani

ZGADZAM SIĘ

41 %

DZIĘKUJĘ!

**KOLEJNA ODSŁONA
ŚWIATOWIDA JUŻ ZA
3 MIESIĄCE!**